

FAQ K POKYNUM A POSTUPOM VYHODNOCOVANIA KRITÉRIÍ KONTROLNÉHO LISTU

TESTU LOKÁLNEHO CHARAKTERU

PRE POSÚDENIE NAPLNENIA „LOKÁLNEHO CHARAKTERU“

(v zmysle pravidiel štátnej pomoci, článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ)

v rámci podpory projektu **sociálnej služby na podporu zosúladovania rodinného a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa** financovaného z Európskeho sociálneho fondu + , kód výzvy PSK-MPSVR-077-2026-ESF+

Uvedené odpovede majú informatívny charakter. Ich cieľom je čo najobsažnejšie vysvetliť podmienky výzvy tak, aby boli prínosným zdrojom informácií pre žiadateľov v procese prípravy žiadostí. Odporúčame žiadateľom, aby si dôsledne našťudovali výzvu na predkladanie žiadostí o NFP.

1. Akým spôsobom sa vyhodnocuje test lokálneho charakteru?

Otázky v teste lokálneho charakteru majú **vylučujúci charakter alebo informatívny charakter**.

Za otázky vylučujúceho charakteru je nutné považovať všetky, s výnimkou tých, pri ktorých je uvedené, že majú informatívny charakter.

Ak je na niektorú otázku vylučujúceho charakteru uvedená odpoveď „áno“, nie je splnený „lokálny charakter“ hospodárskych činností. V niektorých prípadoch však má otázka vylučujúceho charakteru ešte doplňujúcu podotázku a vyhodnotenie odpovedí z hľadiska vplyvu na lokálny charakter je v takom prípade závislé od odpovedí ku konkrétnej podotázke. Odpoveď na podotázku buď potvrdí/ alebo vyvráti vylučujúci charakter. V prípade, ak sa potvrdí nesplnenie „lokálneho charakteru“ hospodárskych činností, takéto opatrenie (tzn. žiadosť o NFP/projekt) nespĺňa podmienky stanovené v rámci štátnej pomoci, vzhľadom k tomu, že nie je možné vylúčiť riziko vplyvu na obchod medzi členskými štátmi EÚ a musí byť vylúčené z financovania , a to aj ak sa to preukáže na základe overenia relevantných dôkazov vo fáze implementácie projektu.

V prípade, ak všetky odpovede na vylučujúce otázky preukázali lokálny charakter, je možné opatrenie (tzn. žiadosť o NFP/projekt) podporiť.

Otázky informatívneho charakteru nie sú vylučujúcimi otázkami pre poskytnutie pomoci, majú pre poskytovateľa výlučne informatívnu povahu a charakter a na základe nich nemôže byť opatrenie vylúčené z financovania. Otázky informatívneho charakteru sa poskytovateľ rozhodol uplatniť ako informácie pre možné vyhodnotenie a analýzu v závere realizácie podpory ako ukazovateľ/výstup uplatniteľný pre nastavenie ďalších/nových možných kritérií pomoci/podpory v budúcnosti.

2. Ako sa v zmysle výzvy definuje klient a rodič?

Klientom sa na účely výzvy rozumie dieťa do 3 rokov veku, ktoré je prijímateľom sociálnej služby.

Na posúdenie spádovej oblasti a splnenie podmienok lokálneho charakteru poskytovanej služby sa zohľadní trvalé /prechodné bydlisko rodiča klienta alebo zákonného zástupcu klienta, ktorý má spoločné bydlisko s dieťaťom a má ho uvedené **v zmluve so zariadením** starostlivosti o deti do 3 rokov veku. V prípade, ak zmluvu so zariadením starostlivosti o deti do 3 rokov veku uzatvárajú obaja rodičia/zákonní zástupcovia klienta a majú rozdielny pobytový status, je postačujúce, aby aspoň jeden z rodičov/zákonných zástupcov klienta mal trvalý / prechodný pobyt v spádovej oblasti a nebol evidovaný ako žijúci v zahraničí.

Rodič je zákonný zástupca dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorej bolo dieťa do 3 rokov veku zverené do osobnej starostlivosti. Rodič má uzatvorený zmluvný vzťah o prijatí dieťaťa do zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku s vybraným zariadením starostlivosti o deti do 3 rokov veku. Podľa § 74 ods. 2 písm. d) zákona o sociálnych službách je poskytovateľ sociálnej služby povinný uzatvoriť zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, ktorou je aj služba na podporu zosúladovania rodinného a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa. V § 74 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnych službách sa uvádza, že ak má osoba záujem o poskytovanie sociálnej služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, je povinná poskytovateľovi služby uviesť o.i. aj údaje o adrese trvalého pobytu alebo prechodného pobytu.

3. V otázke A.1 Je zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa umiestnené v cezhraničnom regióne? sú uvedené pojmy „spádovosť“ a „cezhraničný región“. V akých prípadoch by zariadenie nespĺňalo lokálny charakter?

Pre potreby testu lokálneho charakteru bola ako spádová oblasť stanovená hranica príslušného VÚC. Nakoľko každý kraj v SR predstavuje zároveň cezhraničný región, na otázku A.1 odpovedá každý žiadateľ/prijímateľ v SR automaticky „**ÁNO**“.

Samotná poloha v cezhraničnom regióne by však automaticky znamenala možný vplyv na obchod medzi členskými štátmi EÚ, opatrenie by nespĺňalo lokálny charakter a muselo by byť z financovania vylúčené. Preto je nevyhnutné odpovedať na nadväzujúcu podotázku. Na túto podotázku odpovedá žiadateľ v kontexte toho, či je služba určená výlučne pre klientov zo spádovej oblasti (príslušného VÚC):

- Ak je odpoveď „**NIE**“ (zariadenie sa nezameriava výlučne na miestny trh), zariadenie **nespĺňa** podmienku lokálneho charakteru.
- Ak je odpoveď „**ÁNO**“, lokálny charakter pomoci **je zachovaný**.

4. V otázke A.2 Prekročil podiel detí zo zahraničia v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, v priebehu kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom je vypracovaný test lokálneho charakteru, 1% z celkového počtu detí?*

- *Je predmetom preukázania počet detí alebo zákonní zástupcovia?*

Smerodajnou databázou pre poskytnutie dôkazov o splnení lokálneho charakteru je databáza zákonných zástupcov dieťaťa, ktorí sú zmluvnou stranou v rámci uzatvorenej Zmluvy za poskytnutú službu starostlivosti o dieťa v zariadení (prípadne dodatok). Pre účely vyhodnotenia je smerodajné obdobie predchádzajúceho kalendárneho roka.

- *Aký status musia mať klienti, aby bol splnený lokálny charakter pomoci?*

Sociálnu službu nie je možné v zmysle § 3 zákona č. 448/2008 poskytovať klientom z iných krajín, **ktorí nemajú trvalý/prechodný pobyt v SR** alebo nemajú udelený azyl, doplnkovú ochranu alebo dočasné útočisko alebo im pobyt na území SR nezaručuje iná medzinárodná zmluva, ktorou je SR viazaná.

Pre splnenie lokálneho charakteru je určujúcim faktorom prítomnosť dieťaťa v zariadení, ktoré má spolu s rodičom trvalý / prechodný pobyt v spádovej oblasti príslušného VÚC.

Za zahraničných klientov sú považovaní štátni občania iných členských krajín EÚ alebo štátni príslušníci tretích krajín, ktorí majú na území SR trvalý alebo prechodný pobyt alebo im bol udelený azyl, doplnková ochrana, dočasné útočisko alebo im pobyt na území SR zaručuje medzinárodná zmluva. Za zahraničných klientov v zariadení sú považovaní aj občania SR žijúci v zahraničí a majúci na území SR registrovaný trvalý pobyt.

V prípade, ak sa preukáže, že vyššie uvedený status definovaný pre zahraničných klientov zákonných zástupcov prekročil stanovené 1% maximálneho povoleného limitu za predchádzajúci kalendárny rok, nie je splnený lokálny charakter.

* Za kalendárny rok považujeme obdobie od 1.1. do 31.12. rok, napr. ak sa vypracováva kontrolný list v Marci 2028, tak za sledované obdobie považujeme obdobie od 1.1.2027 do 31.12.2027.

- Akým spôsobom preukážeme, že naši klienti nežili v zahraničí v zmysle uvedenej formulácie pod otázkou, že za zahraničného klienta sa považuje **aj občan žijúci v zahraničí a majúci na území SR registrovaný trvalý pobyt, bez ohľadu nato, či je alebo nie je ich rodičom vyplácaný príspevok alebo dávka z iného členského štátu, alebo z tretích krajín?**

Overenie či občan žije v zahraničí, je možné niekoľkými spôsobmi, pričom najrelevantnejšie informácie poskytuje Register obyvateľov SR, ktorý spravuje Ministerstvo vnútra SR. Existujúce spôsoby ako zistiť pobyt občana:

a) Register obyvateľov SR: Register eviduje trvalý/prechodný pobyt, a ak občan ohlásil pobyt v zahraničí, táto informácia je v systéme zaznamenaná.

b) Ohlasovňa pobytu (Obec/Mestský úrad): Občan SR je povinný pri odsťahovaní sa do zahraničia na dlhšiu dobu túto skutočnosť oznámiť ohlasovni v mieste trvalého pobytu na Slovensku. Informáciu o tom, či občan deklaroval odchod do zahraničia, možno zistiť na ohlasovni obecného alebo mestského úradu, kde mal naposledy trvalý pobyt.

- Ak je odpoveď „**ÁNO**“, zariadenie **nesplňa** podmienku lokálneho charakteru.
- Ak je odpoveď „**NIE**“, lokálny charakter pomoci **je zachovaný**.

5. Otázka A.3 Máte v poradovníku evidovaných zahraničných záujemcov (rodičia detí zo zahraničia), ktorí by prijatím detí do troch rokov veku prekročili stanovený podiel 1% z celkového počtu klientov v kalendárnom roku, v ktorom je vypracovaný test lokálneho charakteru? Pre aké obdobie je smerodajné toto overenie a v prípade, ak takých záujemcov evidujeme, avšak nakoniec nebudú prijatí, splníme lokálny charakter? Ako sa postupuje v prípade, ak zariadenie nevedie evidenciu záujemcov?

Pre posúdenie lokálneho charakteru je smerodajná aj evidencia záujemcov (poradovník) vyhotovená v aktuálnom roku, v ktorom je vypracovaný test lokálneho charakteru. Ak by pripočítaním evidovaných zahraničných záujemcov došlo k prekročeniu maximálneho povoleného limitu 1 % z celkovej kapacity, lokálny charakter **nie je splnený – a to aj v prípade, ak by s týmito záujemcami napokon zmluva v danom roku nebola uzatvorená**.

V prípade, ak z poradovníka nie je zrejma štátna príslušnosť evidovaných záujemcov, je potrebné preukázať podpornú dokumentáciu, na základe ktorej bude možné overiť zahraničných záujemcov, napr.: žiadosť rodičov o zaevidovanie dieťaťa do poradovníka o poskytovaní služby v zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku, v ktorej je uvedené miesto trvalého / prechodného pobytu zákonného zástupcu alebo kópia dokladu o pobyte zákonného zástupcu, resp. iný relevantný dokument z ktorého bude zrejma štátna príslušnosť evidovaných záujemcov. V prípade, ak zariadenie nevedie žiadnu evidenciu záujemcov, samotná neexistencia evidencie záujemcov neznamena automatické splnenie podmienky lokálneho charakteru pomoci. Je na zodpovednosti prijímateľa preukázať uvedenú skutočnosť napr. žiadosť rodičov o zaevidovanie dieťaťa.

- Ak je odpoveď „**ÁNO**“, zariadenie **nesplňa** podmienku lokálneho charakteru.
- Ak je odpoveď „**NIE**“, lokálny charakter pomoci **je zachovaný**.

6. Otázka A.4 *Je možné predpokladať, že sa zvýši cieľný záujem o zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa zo strany rodičov detí zo zahraničia po poskytnutí pomoci? Kladná odpoveď na túto otázku znamená nesplnenie lokálneho charakteru?*

Kladná odpoveď „ÁNO“ na hlavnú otázku A.4 neznamena automaticky porušenie lokálneho charakteru pomoci. Smerodajná je až odpoveď na nadväzujúcu podotázku:

„Je pravdepodobné, resp. sa predpokladá, že sa po poskytnutí pomoci zvýši podiel nad rámec 1 % detí zo zahraničia vo vzťahu k celkovému počtu detí?“

- Ak bude odpoveď na túto podotázku „**ÁNO**“, až vtedy zariadenie **nesplní** lokálny charakter pomoci
- Ak bude odpoveď „**NIE**“ (t. j. záujem sa síce môže zvýšiť, ale celkový podiel zostane do 1 %), lokálny charakter **je zachovaný**.

7. Otázka A.5 *Bol podiel detí z inej spádovej oblasti v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa v priebehu kalendárneho roka, ktorý predchádza roku v ktorom je vypracovaný test lokálneho charakteru do 6% z celkového počtu detí? Akým spôsobom je potrebné vypočítať splnenie stanoveného % limitu, reálne obsadené dni podľa statusu detí alebo zákonných zástupcov alebo podľa počtu uzavretých zmlúv na relevantný kalendárny rok? Príklady uvedené v teste lokálneho charakteru ako oprávnené dôvody umiestnenia detí z inej spádovej oblasti sa považuje za akceptované alebo sa počítajú do stanoveného limitu?*

Smerodajným podkladom na preukázanie splnenia lokálneho charakteru je databáza zmlúv o poskytovaní služby starostlivosti o dieťa (prípadne ich dodatkov) uzatvorených so zákonnými zástupcami v predchádzajúcom kalendárnom roku. Z toho vyplýva, že výpočet je smerodajný v súvislosti s počtom uzavretých zmlúv so zákonnými zástupcami za predchádzajúci kalendárny rok.

Pre splnenie lokálneho charakteru je určujúcim faktorom prítomnosť dieťaťa v zariadení, ktoré ma spolu s rodičom trvalý / prechodný pobyt v spádovej oblasti príslušného VÚC.

- Umiestnenie dieťaťa v inej spádovej oblasti na základe oprávnených a preukázateľných dôvodov sa nepremieta do výpočtu stanoveného limitu 6% pre spádovú oblasť. Za oprávnené dôvody sú považované napr. zdravotný stav, klienta, blízkosť rodinných príslušníkov, nedostupnosť služby v spádovej oblasti a pod., V prípade uplatnenia takýchto výnimiek je žiadateľ povinný disponovať dokumentáciou preukazujúcou oprávnené dôvody. Ak bude odpoveď na túto otázku „**ÁNO**“, zariadenie **splní** lokálny charakter pomoci.
- Ak bude odpoveď „**NIE**“, zariadenie **nesplní** lokálny charakter pomoci.

8. Otázka A.6 *Máte v poradovníku evidovaných záujemcov z inej spádovej oblasti, ktorí by prijatím detí do troch rokov veku prekročili stanovený podiel 6 % z celkového počtu detí v kalendárnom roku, v ktorom je vypracovaný test lokálneho charakteru? Kladná odpoveď na túto otázku znamená nesplnenie lokálneho charakteru?*

Áno v prípade, ak bude na túto otázku odpoveď „áno“, zariadenie **nesplní** lokálny charakter.

9. Otázka B.3 *Propaguje/propagoval žiadateľ o NFP/prijímateľ NFP svoje aktivity v zahraničí, resp. vynaložil finančné prostriedky na propagáciu svojich aktivít v zahraničí?*

- Akým spôsobom je potrebné preukázať, že zariadenie nepropagovalo svoje aktivity v zahraničí?
- Aké aktivity sú relevantné?
- Aké obdobie je relevantné?

Prípadná propagácia aktivít zariadenia bude overená na základe zverejnených informácií na webových sídlach prislúchajúcich príslušnému zariadeniu alebo sociálnych sieťach. Subjekt nesmie vykonávať aktívnu propagačnú činnosť v zahraničí (cielená online reklama, zahraničná tlač, billboardy v pohraničí) a za predchádzajúci kalendárny rok neevduje na tento účel žiadne finančné výdavky.

V prípade ak bude na túto otázku odpoveď „áno“, zariadenie **nesplňa** lokálny charakter

10. Otázka C.1 Sú v čase vypracovania testu lokálneho charakteru v spádovej oblasti aj iné zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa ako žiadateľ o NFP/ prijímateľ NFP, ktorí poskytujú rovnakú alebo obdobnú sociálnu službu?

Kladná odpoveď „ÁNO“ na hlavnú otázku C.1 neznamena automaticky porušenie lokálneho charakteru pomoci. Určujúcou je až odpoveď na nadväzujúcu podotázku: „Ak áno, sú medzi poskytovateľmi rovnakých/obdobných sociálnych služieb aj zahraničné subjekty – zahraniční poskytovatelia služieb v obdobnom sektore/oblasti?“

V prípade odpovede „ÁNO“ na otázku A.4 je rozhodujúca odpoveď na podotázku:

- Ak bude odpoveď na túto podotázku „**ÁNO**“, až vtedy zariadenie **nesplňa** lokálny charakter pomoci.
- Ak bude odpoveď „**NIE**“, zariadenie **spĺňa** lokálny charakter pomoci.

11. V akom prípade bude predmetom projektu Schéma minimálnej pomoci?

V prípade, ak sa prílohou výzvy, t. j. „Kontrolným listom lokálneho charakteru“ **nepreukáže splnenie lokálneho charakteru poskytovania sociálnej služby**, na žiadateľa **sa automaticky** bude uplatňovať **Schéma minimálnej pomoci na podporu sociálnej inklúzie, zamestnanosti a vzdelávania zamestnancov DM – 26/2024**, v znení dodatku č. 2 a s tým súvisiace podmienky a postupy pre poskytovanie minimálnej pomoci.